

Vondelstraat 41 - Alkmaar

**Programma van toetsing en afsluiting
schoolexamen 2024-2026
VMBO leerjaar 4 LWT**

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Voorwoord	3
De examenjaren in vogelvlucht.....	4
Programma van toetsing en afsluiting	5
Informatie ten aanzien van het gebruik van AI.....	5
Periode indeling schoolexamens 2025-2026.....	6
Profielwerkstuk	6
Examenreglement	6
De examencommissie	6
De commissie van beroep.....	6

Voorwoord

Geachte ouder(s). beste leerling,

Als leerling van klas 4 heb je in leerjaar 3 al drie schoolexamens afgerond: SE1, SE2 en SE3. In leerjaar 4 volgen de laatste drie: SE 4, SE5, en SE6. De toetsen, handelingsdelen, praktische opdrachten en andere onderdelen die je in deze periodes maakt, tellen allemaal mee voor het schoolexamen.

Daarnaast sluit je leerjaar 4 af met het Centraal Schriftelijk Eindexamen (CSE) en het Centraal Schriftelijk Praktisch Examen (CSPE) van je profiel.

Ook het vak Lichamelijke Opvoeding (LO) moet in leerjaar 4 met ten minste een voldoende worden afgerond. Zonder voldoende voor dit vak mag je niet deelnemen aan het eindexamen.

Heb je in leerjaar 3 voor maatschappijleer een cijfer lager dan een 6,4 gehaald? Dan kom je in aanmerking voor de resultaatverbeteringstoets. Is dit cijfer lager dan een 5,4 dan is deelname aan de resultaatverbeteringstoets verplicht.

In elk SE-moment van leerjaar 4 zijn er enkele vakken die herkansbaar zijn. Je mag per SE-periode één van deze vakken herkansen. En uitzondering hierop is het vak rekenen: dit vak mag je altijd herkansen, mits je de bijbehorende opdrachten uit de eerder periode hebt ingeleverd.

Dit boekje bevat belangrijke informatie per vak voor het vierde leerjaar. Ik doe dan ook een dringend beroep op jou en op u als ouder(s) om de inhoud zorgvuldig door te nemen.

Naast dit Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) is ook het examenreglement van belang. Dit reglement is terug te vinden op onze website en dient tevens goed bestudeerd te worden.

Namens alle collega's wens ik je veel succes met de voorbereiding op het schoolexamen en wens ik u als ouder(s) sterkte en succes bij de ondersteuning van uw zoon of dochter.

Johan Dekker
Vestigingsdirecteur PCC Oosterhout

De examenjaren in vogelvlucht

1. Alle kandidaten nemen deel aan het schoolexamen dat in zes periodes wordt afgenomen in leerjaar 3 en leerjaar 4.
2. Zowel het PTA als het examenreglement worden uiterlijk voor 1 november van het schooljaar op de website gepubliceerd.
3. Het schoolexamenprogramma omvat:
  - a. schriftelijke en mondelinge toetsen;
  - b. practica en praktische opdrachten;
  - c. scripties, werkstukken e.d.
4. In leerjaar 4 mag je per periode maximaal één toets die in de toetsweek is afgenomen, worden herkanst mits:
  - a. dit is aangegeven in het PTA;
  - b. de leerling aan alle onderdelen van het schoolexamen voor dat vak in die periode heeft voldaan;
  - c. alle handelingsdelen en praktische opdrachten voor dat vak op tijd zijn ingeleverd. Van de vakdocent wordt verwacht dat hij/zij zich aantoonbaar heeft ingespannen om deze onderdelen tijdig te ontvangen. In uitzonderlijke gevallen kan van bovengenoemde regels worden afgeweken; de examencommissie beslist hierover.
5. In april 2026 vinden de laatste toetsen van het schoolexamen plaats. Per vak wordt een eindcijfer bepaald, nauwkeurig tot op één decimaal.
6. De kandidaat neemt deel aan het centraal eindexamen (CE en CSPE) in het eerste tijdvak.
7. Na het eerste tijdvak ontvangt elke kandidaat een voorlopige cijferlijst. Elke leerling heeft recht om:
  - a. één AVO-vak te herkansen;
  - b. en/of één of meerdere onderdelen van het praktijkvak te herkansen.
GL-leerlingen mogen of een AVO-vak of één of meerdere onderdelen van het profielvak herkansen.
8. Het eindcijfer van een vak op de cijferlijst is het gemiddelde van het eindcijfer voor het schoolexamen en het cijfer behaald op het centraal examen.
Sommige vakken worden uitsluitend afgesloten met een schoolexamen: maatschappijleer, lichamelijke opvoeding en kunst- en cultuurvakken (KCKV).
9. Na de definitieve uitslag vindt de diploma-uitreiking plaats voor de geslaagde leerlingen.

Programma van toetsing en afsluiting

Het Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) is te vinden op de website van het PCC via de volgende link: <https://www.pcc.nu/pta>

- Er is per AVO-vak een PTA per niveau (lwt, bb, kb en gl)
- Er is voor het gekozen profielvak en voor de gekozen keuzevakken een PTA per niveau.

Leerjaar 4

	NE	EN	Wi	NASK	MASK	BI	ECO	LO	KCKV	Ma	LOB	rek	Gl leerlingen ²⁾
Profiel BWI	x	x	x	x				x	x	x	x		ECO of MASK
Profiel PIE	x	x	x	x				x	x	x	x		ECO of Mask
Profiel MT	x	x	x	x				x	x	x	x		ECO of MASK
Profiel ZW	x	x	x*)		x*)	x		x	x	x	x	x*)	altijd wi keuze Eco of MASK
Profiel EO	x	x	x				x	x	x	x	x		MASK
Profiel HBR	x	x	x				x	x	x	x	x		MASK

*) Leerlingen met het profiel ZW hebben de keuze uit WI of Mask/rekenen.

²⁾ GL leerlingen hebben een extra vak. Leerling ZW gemengde leerweg volgen altijd het vak wiskunde.

Informatie ten aanzien van het gebruik van AI

Binnen dit PTA wordt van leerlingen verwacht dat zij eigen, authentiek werk inleveren bij werkstukken, verslagen en andere toetsvormen. Het gebruik van hulpmiddelen zoals het gebruik van kunstmatige intelligentie (AI), waaronder tekstgeneratoren zoals ChatGPT of vergelijkbare tools is uitsluitend toegestaan wanneer dit vooraf expliciet is goedgekeurd door de docent.

Indien (delen van) het werk aantoonbaar met behulp van AI zijn gegenereerd zonder toestemming, wordt dit aangemerkt als fraude. Bij twijfel over de herkomst van het ingeleverde werk behoudt de school zich het recht om een aanvullende mondelinge toets af te nemen om de kennis en het begrip van de leerling te controleren.

Leerlingen worden geacht op een verantwoordelijke en eerlijke manier met alle toetsvormen om te gaan. Opzettelijke overtreding van deze afspraken kan leiden tot sancties volgens het schoolreglement.

Periode indeling schoolexamens 2025-2026

De schoolexamens vinden plaats in leerjaar 3 en leerjaar 4. Gedurende deze periodes worden ook andere onderdelen zoals toetsen, handelingsdelen en praktische opdrachten afgenomen. Deze tellen mee voor het schoolexamen en vallen onder de bepalingen van het examenreglement.

Periode SE 4:

27 augustus tot en met 5 november

SE dagen: 3, 4 en 5 november

Periode SE 5:

6 november tot en met 30 januari

SE dagen: 28, 29 en 30 januari

Periode SE 6:

2 februari tot en met 3 april

SE-dagen : 30 maart t/m 3 april.

Het CSE en CSPE start voor lwt, bb en kb vanaf 6 mei t/m 5 juni.

HET CSE en CSPE voor Gl start op 8 mei t/m 5 juni.

Profielwerkstuk

In het vierde leerjaar moet in de gemengde leerweg (GL) een profielwerkstuk worden gemaakt. Informatie hierover volgt in de het vierde jaar. Het profielwerkstuk moet met een voldoende worden afgesloten.

Examenreglement

Alle regels met betrekking tot het schoolexamen en het centraal examen zijn vastgelegd in het examenreglement. In dit reglement staan de rechten en plichten van de kandidaten duidelijk omschreven. Iedere leerling (en ouder/verzorger) wordt dringend verzocht het examenreglement zorgvuldig door te nemen.

De examencommissie

Dagelijks bestuur van de examencommissie:

Voorzitter: Dhr. J. Dekker

Secretarissen: Afdelingsleider en dhr. Essink.

Examinatoren: docenten die lesgeven in enig jaar waarover het schoolexamen zich uitstrekt.

De commissie van beroep

Dhr. H.A. Nijdeken (voorzitter college van bestuur)

Mevr. L. Oskamp (voorzitter medezeggenschapsraad)

Adres: postbus 1118, 1810 KC Alkmaar, telefoon 072-5112283.

Vak: Nederlands

Periode	stofaanduiding	Toets- vorm	In SE- toetsw eek j/n	Code	tijdsduur	weging	Herkans- baar	Opmerkingen
4	Leesautobiografie Verhaalverwerking (boek) SE luister- en kijkvaardigheid	S S S	N N J	K7 K8 K4	- - 60 min	2 0 3	N - J	Periode 4: 27 aug t/m 5 nov Aantal lesweken:8 SE: 3/4/5 nov
5	Poëzie Verhaalverwerking (film) SE leesvaardigheid + schrijfvaardigheid	S S S	N N J	K8 K8 K6/7	45 min - 90 min	2 0 3	N - J	Periode 5: 6 nov t/m 30 jan Aantal lesweken: 9 SE: 28/ 29/ 30 jan
6	Verhaalverwerking (boek) Spellen en formuleren SE Mondeling presentatie	S S M	N N J	K8 K7 K5/8	- 45 min 15 min	0 2 3	- N	Periode 6: 2 febr t/m 3 april Aantal lesweken: 7 SE: 30/31 maart/ 1/2/3 april

Verhaalverwerking (boeken en film) zijn handelingsdelen en worden beoordeeld met een o of een v (onvoldoende of voldoende) en tellen 0 keer mee. Alle handelingsdelen moeten met een voldoende worden afgesloten om het PTA Nederlands leerjaar 4 af te sluiten.

LOB (loopbaanoriëntatie en -begeleiding)

periode	stofaanduiding	Wat moet de leerling gedaan hebben?
Leerjaar 4	De leerling ontwikkelt zijn loopbaandossier waarin hij vastlegt welke ervaringen hij heeft opgedaan binnen en buiten school en voert n.a.v. deze ervaringen (met bewijsstukken) loopbaangesprekken (portfolio L4) met zijn mentor/coach/vakdocent.	• Bezoek Leerlingbezoekdagen of alternatieve opdracht. • Twee keer (december 2024 en april 2025) een portfoliogesprek voeren.
Leerjaar 4	De leerling maakt een samenvatting (plusdocument) van zijn loopbaandossier en presenteert zijn keuze aan medeleerlingen en/of docenten en/of ouders.	• De volledige stage afronden en het/de stageverslag(en) afgerond met minimaal een voldoende. • Van alle gastlessen en excursies een kort verslag maken. Dit gaat in overleg met de praktijkdocent.

Elk onderdeel moet met een (V)oldoende of een (G)oed worden afgetekend. De leerling krijgt gemiddeld een O als één of meerdere onderdelen met een O zijn beoordeeld.

vak: rekenen methode leerjaar 4: Bettermarks

periode	stofaanduiding	toetsvorm	toets in se-week	Domein	tijdsduur	gewicht	herkansbaar	opmerkingen
4	SE-4: Domein Meetkunde en Verbanden H.1 Meetkunde H.7 Meten H.8 Informatie verwerking H.9 Rekenvoorschriften	Digitaal	Ja	Meetkunde Verbanden	60 min.	2x	Ja	
5	SE-5: Domein Getallen H.2 Hele getallen H.3 Kommagetallen H.4 Breuken	Digitaal	Ja	Getallen	60 min.	2x	Ja	Dit SE is zonder rekenmachine .
6	SE-6: Domein Verhoudingen H.5 Verhoudingen H.6 Procenten	Digitaal	Ja	Verhoudingen	60 min.	2x	Ja	

Let op: om aanspraak te maken op een herkansing heb je voldaan aan de weektaken en heb je aangetoond dat je je extra hebt voorbereid op de herkansing.

De herkansing vindt plaats na schooltijd in overleg met de docent. De herkansing voor een ander vak behoud je.